

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Însemnări

Pentru țară și neam

(x) *In ziua întâi a Sfintei Invieri, pe la ameză, când credincioșii ieșau din lăcașurile dumnezești, șoimii români cu Generalul Moșoiu și statul său major, după ofensiva începută cu trei zile înainte, își fac intrarea triumfală în Oradea-mare, în centrul Bihorului umilit și pângărit de ființe nelegiuite și murdare.*

Orașul prezintă învingătorilor pâne și sare. Ear episcopul, care nu e de legea românească, întimpină cu mulțumiri pe generalul român, pentru liniștea ce o coboară în ordinea publică atât de turburată din partea oamenilor, cari nu știu ce vor.

Prăbușirea armatei tigrilor a fost chestiune de câteva zile în fața leilor, cari în vara anului neuitat opriseră în loc trupele voluminoșilor bavarezi ai lui Mackensen.

Pe acești lei, apărători ai pământului nostru și ai legii românești, îi slăvim astăzi.

Vitejia lor incomparabilă o vestesc toate clopotele ce ni s'au mai lăsat în turnurile bisericilor noastre smerite.

Ei sânt oamenii mari, cari au făurit o Românie mare.

Bunătatea inimii lor și avântul tineresc au răspuns la chemarea patriei primejduite.

Tunul și spada lor au grăit. Căci ei nu cunosc vorba strigătoare și goală. Ei nu știu nimic de pompă seacă și de ocazie. Ei pun, mai pe sus de toate, interesele neamului, asigurând pe calea aceasta viitorul țării mărite.

Ei, cari ni-au păstrat limba, portul și obiceiurile bune și frumoase, ei sânt alcătuitoarii, așa zicând singuri până acum, ai neamului românesc.

Resfirând cu mână puternică norii negri îngrămădiți la apus, prin aceasta se afirmă de nou voința românilor neclintită de-a trăi de-aici înainte nedeslipiți, pe vecie, în țările liberate și unite cu țara liberă.

In temelul dreptului d'a ne hotărâ singuri soarta, întronăm pe pământurile noastre lumina, libertatea și frăția pentru toți de-o potrivă.

Voinici oșteni, rămâneți credincioși totdeauna trecutului și prezentului vostru atât de falnic și impunător.

Sântem mândri de voi și ne închinăm vouă, celor vii și celor morți, cari ați însemnat în paginile istoriei cele mai strălucitoare clipe în vremea de grea cumpănă a unui popor de martiri și de viteji. Mergem pe drumul ce voi ni l-ați deschis.

Unificarea bisericii

Deodată cu unirea tuturor românilor în un singur stat, în România Mare sub gloriosul sceptru al Majestății Sale Regelui românilor Ferdinand, urmează dela sine să ne unificăm și în ce privește administrarea bisericească.

Precum în dogme, în credință, în formele cultului una sântem toți românii ortodoxi, urmează natural, să uniformisăm și sistemul întreg de administrațiune.

Consiliul Dirigent Român s'a adresat bisericii în privința aceasta, cerând a se declara în principiu cum crede ea, să se facă unificarea, și care sânt speciile dorințe ale ei în legătură cu încadrarea organismului bisericii ortodoxe române din fosta Ungarie în marele organism al bisericii ortodoxe din România Mare.

Trebue deci să-și exprime biserica noastră dorințele, și să-și marcheze bine pozițiunea ca biserică în statul nou.

Biserica noastră ortodoxă română este organizată de Marele Șaguna pe baze democratice, largi și sănătoase, dându-se teren de activitate și elementului mirean în afacerile bisericești care nu ating dogmele și ritualul.

În afaceri culturale, școlare, de administrarea averilor bisericești, în afaceri de umanitate și caritate, biserica noastră transilvană a dat teren larg elementului mirean.

Nemuritorul mitropolit și regenerător al bisericii noastre a înțeles chemarea timpului și importanța acestui element în lupta de apărare a bisericii.

Biserica noastră luată la goană veacuri de-a rândul, amenințată în existența sa națională, a căutat scut în instituțiunile bisericii primitive creștine: în instituțiunile primitive evanghelice.

Pe bazele vechi ale bisericeii primitive creștine, a zidit marele mitropolit biserica noastră, și legea ei fundamentală, *statutul organic*, și a format o puternică fortăreață a neamului nostru și a tuturor instituțiunilor noastre bisericești.

Aceasta genială organizație, ca și care nu aflăm la nici o biserică creștină, a intrunit la luptă de apărare toate elementele vii ale bisericii, întreg clerul și poporul. Și astfel am format noi cu a noastră organizare bisericească o fortăreață puternică din care ne-am apărat.

Ne-am retras în biserica noastră, în organismul ei recunoscut și din partea puterii de stat, și aici am lucrat pentru conservarea noastră.

Ne-am creat Sionul nostru ca odinioară Marele Impărat și Proroc David

și acolo în cetățuia noastră întărită prin chemarea la apărarea întregului cler și popor, am așezat ca și oarecând Prorocul David sicriul legii, cu tot ce am avut mai scump, și acolo ne-am apărat.

Statutul organic, organizațiunea noastră bisericească, a corespuns unei necesități, și s'a validat. Pus pe baze evanghelice, n'a vătămat nici un principiu bisericesc, nici un canon fundamental al bisericii creștine.

Retrași noi, românii ortodoxi din Ardeal și Ungaria, în fortăreața aceasta, ne-am apărat cu succes, ne-am oțelit în luptă, și am știut însufleți la luptă sfântă toate elementele bune ale neamului nostru.

Nevoi vor mai fi ele în biserică, și vor fi cât timp oamenii sânt oameni, și de o conlucrare a tuturor elementelor pentru zidirea bisericii totdeauna vom avea nevoie.

Aceasta au recunoscut-o și oamenii din vechiul regat, o a recunoscut și marele cugetător al neamului nostru, care este Nicolae Iorga.

Intrăm deci în biserica ortodoxă a României Mari cu întreagă organizarea noastră de azi. Aceasta este părerea bisericii noastre întregi, și acestei dorințe a dat expresiune biserica întreagă prin arhieriei săi și prin consistoarele eparhiale.

Chestiunea aceasta se va prezenta în sesiunea din anul acesta a sinodului arhidiecezan.

Telegrama suveranului nostru

DI Maniu, Președintele Consiliului dirigent, a primit următoarea telegramă:
Palatul Cotroceni la 21 April 1919.

Președintelui Consiliului Dirigent, Sibiu.

Din adâncul sufletului vă zic: Advărat a înviat! Mulțumindu-vă pentru urările de sfinte sărbători ce-mi aduceți cu atâta căldură, sânt fericit că trupele mele au putut aduce prin înaintarea lor ca cel mai frumos dar de Paști liniște și ordine în multe sate atât de greu încercate. Fiul meu s'a întors din Ardeal cu amintiri neuitate. Din partea mea mulțumesc din inimă tuturor pentru frumoasa și călduroasa primire ce i s'a făcut. A fost foarte mulțumit de frumoasa ținută a regimentelor nouă formate, care prin conlucrarea cu vechile regimente din regat vor făuri un inel de oțel în lanțul unirei. Vă urez la toți sărbători fericite.

FERDINAND.

Bolșevismul și biserica creștină

II

Bolșevismul rusesc pare că dela o vreme a început a fi pătruns de ideea națională și de ideea unui stat republican federativ. Acțiunea de răsturnare a ordinii interne se dedublează cu atacul ce-l organizează și-l dă contra naționalităților, scăpate de jugul rusesc, și care tind, fie la constituiri independente, ca țările baltice, fie la alipiri la națiunile consângene, de care nu de mult au aparținut și politicește. Acesta este cazul provinciilor polone și al Basarabiei noastre. Noi românii trebuie să fim cu ochii în patru față de bolșevismul rusesc cu tendinți naționale imperialiste.

Bolșevismul rusesc, ca orice epidemie, se va stinge dela sine pe ruinele ravațiilor sale. Un stat nu se poate reclădi și constitui pe negațiunea ordinii. O societate fără ordine nu poate exista. Elementele de ordine pot să reinvie în sufletele generațiilor ce vor urma celor cuprinse de bolșevism. Până atunci bolșevismul rusesc are timp să aprindă toată omenirea și să o reducă la starea de primitivitate. Măsuri de izolare riguroasă cu forța armată sânt singurile mijloace preventive.

Marile puteri învingătoare, salvatoarele omenirii de tirania forței, sânt chemate să ia aceste măsuri de izolare, și în acelaș timp să intervină atunci când ajutorul lor ar fi necesar acelor elemente ce ar reacționa împotriva bolșevismului. In drumarea pe calea unei nouă vieți de cultură și civilizație nu se poate înfăptui de cât prin propria convingere a maselor acum răsvrătite: că acțiunea bolșevistă nu este altceva de cât izvorul tuturor mizeriilor și nenorocirilor.

Bolșevismul a trecut și în Europa centrală. Condițiunile de răspândire, vitalitatea și manifestările lui aici se deosebesc într-o măsură de bolșevismul rusesc.

În Germania bolșevismul este cunoscut sub numele de Spartachism, tot un bolșevism cu caracter anarhic față de actuala alcătuire socială și economică și cu tendințe comuniste.

Spartachismul izbucnește în orașele mari. La țară nu prinde. Țăranul german este mai conservativ, legat puternic de pământul lui și de tradițiile populare. În mișcările din Germania, chiar înainte de război, satele nu aveau nici o influență. În orașele mari sânt toate organizațiile puternice socialiste. Lucrătorii din fabrici și ateliere au fost în continuu hrăniți cu idei socialist-revoluționare.

Bolșevicul german este tot lucrătorul cu capul plin de idei sociale neasimilate, și tot soldatul scăpat de sub disciplina de fier germană. Amândoi, lucrător și soldat, liberi față de autoritatea publică, scăpați de influența educativă a școlii și a bisericii, se lasă conduși de firea brutală slavo-germană, și desigur nu sânt numeroși, totuși prin violența loviturilor și atacurilor pe care le dau, reușesc să pună mâna pe unele din orașele mari.

Față de autoritatea slabă a socialiștilor majoritari, spartachiștii sânt încă un pericol. În momentul slăbirii cu totul a acestei autorități, contagiunea spartachistă se va întinde și va cuprinde toată Germania. Anarhia generală provoacă mizeria și va aduce nimicirea omului prin om. Și atunci în Germania se vor petrece lucruri mai grave de cât în Rusia. Germania este o țară industrială, importatoare de alimente. Revoluția, nimicind ori-ce activitate industrială, suprimând ori-ce comerț, va aduce o cumplită foamete, terenul cel mai prielnic al acțiunii spartachiste, care va degenera într-o încăierare și crimă generală, de la om la om.

Dacă se menține autoritatea statului german în mâna regimului socialist-republican, care-l reprezintă acum, — și dacă se înlătură foamea, atunci pentru considerațiunile ce le voi arăta, bolșevismul german va fi înlăturat și pacea Europei va fi cu adevărat asigurată.

Spartachiștii, adevărații puri bolșevici germani, se recrutează din elementele amintite. Ei nu formează ca în Rusia majoritatea populației. Massa cea mare a poporului german, majoritatea lucrătorilor și soldaților germani, deși cuprinsă de curentul revoluționar, stă totuși sub influența altor idei. În primul rând ideea patriotismului este încă vie, și sub impresiunea nenoro-

cirilor, este foarte posibil să devină de o vitalitate nespūsă, cu toate consecințele ce se pot prevedea în asemenea cazuri.

În afară de ideea națională, în Germania, mai găsim o forță care se opune extremelor socialiste și anarhiei spartachiștilor.

Este influența educativă și social-politică a bisericii, atât protestante, dar mai ales catolice. Aceste biserici n'au înțeles nici odată să se mărginească numai la activitatea pur bisericească.

Ele au desfășurat și o activitate cultural-socială, cu caracter democratic, fără a pierde din vedere, una, cea protestantă, interesul statului și regimului monarhist, alta, cea catolică, interesul politic al bisericii catolice. Foi zilnice, reviste, publicațiuni, diferite societăți de tineri, de lucrători, institute de cultură, de educațiune, aziluri, toate acestea au fost uneltele prin care și o biserică și alta lucrau paralel, dar în contra socialismului materialist revoluționar din Germania monarhistă. Cu mai mult succes lucra biserica catolică. Centrul german din trecutul Reichstag era reprezentantul populațiilor catolice ce stau sub influența politicei bisericești papale.

Biserica protestantă lucrează contra bolșevismului cu rezultate mai puțin vizibile pe terenul electivității. Ea are o pozițiune mai grea, căci fiind biserică națională, străduințele ei se îndreptau spre susținerea vechiului regim.

Acelaș lucru îl observăm în Austria germană.

Nu numai că aici avem foarte puțin bolșevism, provocat sporadic de foame și mizerie, cum și de slăbirea momentană a autorității de stat, dar acțiunea politică condusă sau influențată de catolicism a dat un număr așa de mare de deputați creștini-sociali, cu tendinți monarhice, în cât disputau socialiștilor republicani înțâțetea.

Din examinarea rolului bisericii creștine față de mișcarea bolșevică se desprinde constatarea că acolo unde biserica a desfășurat o activitate religioasă, de convingere etică și dogmatică mai adâncă, precum și o activitate cultural-socială, bolșevismul nu a pătruns, sau violența lui nu este așa de mare. Biserica poate să

FOIȘOARA

Citind ziare și reviste

— Răsădirea stejarului unirii. — Crai Nou. —

O serbare duiosă se descrie, în ziarul basarabean *Sfatul Țării*, sub titlul Stejarul Unirii.

În anul 1918, în ziua Unirii, zice Sf. Ț., dl inginer *Botezatu*, moldovan de viță veche din ținutul Orheiului, moșneag aspru, grav și evlavios, care-ți amintește pe boerii din vremea Mușatinilor, a avut gândul duios de a răsădi, în pământ o ghindă. Cu înfiorare așteptă dl Botezatu zi de zi să răsără din pământ firul de stejar, în care vedea simbolul întregirii neamului.

Spre nețărmurita lui bucurie, coala'n spre vară, din pământul negru ieși un lăstar fraged, din care crescură 5 frunze. Erau: *Basarabia*, *Bucovina*, *Ardealul* și *Dobrogea* reunite toate la *România*, spune cu convingere dl Botezatu.

Ieri firul de stejar a trebuit să fie mutat într'un loc mai priincios, la mai mult soare. Cu acest prilej, dl Halippa și câțiva prieteni au ținut să consfințească prin prezența lor duiosă ceremonie. Un preot moldovan, chemat de dl Botezatu, a făcut sfințirea apei cu care

s'a stropit lăstarul, după aceea grămăjoara de pământ în care fusese prins, a fost așezată în groapa cea nouă, proaspătă. Fiecare luă câte o lopată de pământ spre a o așeza la rădăcină.

Toți cei prezenți îmbrățișară pe bătrân, în ai cărui ochi sclipeau lacrimi de bucurie.

«Are să fie stejar mare» spunea moșneagul, român înverșunat încă cu zeci de ani înainte, când nici nu se pomenea în Basarabia de România mare sau mică.

Ieșind din grădina minunată, cu movile, grote și cu arbori îngrijiți de mâna lui, rânduite toate într'o priveștișie fermecătoare și gândind la acest moșneag, al cărui ochi se învâluie în ceață ori de câte ori se pomenește de Neamul nostru mare, de visurile noastre întruchipate și de frații care mai așteaptă, am înțeles o mare taină, am înțeles cum și de ce Basarabia s'a putut ridica din mormânt...

Câți n'au fost și câți n'or fi în Basarabia, ca acest român care simte, lucrează și jertfește în tăcere, fără ca nimeni să-i știe?

Primim numerele 6 și 7 din revista sibiană *Crai Nou*, cu actualități turnate în formă literară.

Fiind, în partea cea mai mare, lucruri pentru ziua de azi, n'au pretenția d'a rămânea întregi

pe seama urmașilor depărtați, ci numai d'a se ridica puțin de-asupra grămezii de banalități ce ni se dăruiește cu largă mână în vrafal de «organe» ale corporațiilor de toate categoriile.

Articolele *Bolșevism* și *Domnul care ridică peatra* cer să ne îndreptăm îngrijorarea asupra unor manifestări de «intelectuali», cari după ce s'au ferit de-a se expune pe timpurile de primădie, acum deodată ies la lumină ca «purificatori» de moravuri. Cei ce încercă să-și facă o bună carieră prin lingușire josnică, astăzi atențază la buna credință a neamului, ca să poată parveni cu atât mai sus și cu atât mai ușor.

Prietenii lui Isus, o poveste de Mărioara Văleanu, în aceeaș revistă, tradează cunoștințe biblice care ar putea face onoare oricărui candidat de teologie. În accente bărbătești, dar cu inimă de femee și cu multă podoabă de cuvinte, ne povestește cum s'au apropiat de Domnul «doi copilași, cu ochii scâlțați în apele nevinovăției; ei purtau haina floarei de cireș și păreau a fi gemeni».

Cine sânteți voi? fi întreabă fiul Mariei.

«Noi sântem *Dragostea* și *Bunătaea*, grăiră cu o gură copilașii. Pe noi toți ne-au bătut și desprețuit. Nimeni n'a îngrijit de noi. Ne-au surghiunit din Olimp, din capitoliu și din toate

aducă ordine în conștiințe, și o conștiință pătrunsă de principiile ordinii este imună de orice contagiune revoluționar-anarhică.

Acțiunea aceasta poate merge paralel cu întărirea autorității statului, sub orice formă constituțională ar fi condus și reprezentat.

Creștinismul cuprinde în el liberalismul cel mai înaintat; el luptă pentru drepturile materiale și morale ale fiecărui om; el are în vedere pe individ, nu clase sociale.

Individul repus în drepturile lui, ordinea socială este asigurată. Creștinismul a operat adânci prefaceri sociale, nu prin forță, ci prin resemnarea și sacrificiul celor aleși ai săi.

(N. R. B.)

In ajutorul victimelor

— Comunicat —

Comitetul executiv al fondului jertfelor liniei de demarcație, Sibiu Edificiul Albinei, ne trimite următorul comunicat:

Comitetul executiv al fondului jertfelor liniei de demarcație în dorința de a veni cât se poate mai efectiv în ajutorul victimelor a luat în considerare toate cererile intrate până acum, și a decis să trimită delegate la locurile bătute de nelegiuirile maghiare.

Misiunea delegatelor va fi să împartă ajutoare pentru trebuințele momentane și să culeagă informații în vederea ocrotirii mai dăinuioare a orfanilor, văduvelor și altor nefericiți.

Rugăm de acuma toată lumea românească din ținuturile încercate de aceste nefericiri, ca să ne sprijinească acțiunea, să adune date precise și să ni-le facă cunoscut.

Să se aibă în vedere că toate persoanele cele mai năpustite nu sânt în situația de a apela singure fără sprijinul altora la ajutorul nostru.

Acest comitet a împărțit până acuma deja, pe baza cererilor intrate, peste 28 000 coroane, în care se cuprind anticipațiile date pentru comunele Sighiștel și Sebeșul mare, și sântem îndreptățiți a crede, că din mila marinimoșilor noștri donatori, vom fi în stare să alinăm multe suferințe.

Comitetul executiv.

Luptele pentru desrobire

Comunicat oficial din 23 April 1919:

Frontul de est: Nimic important.

Frontul de vest: Capetele de coloană ale trupelor noastre au atins luptând linia: Mate-Szalka-Samson-Haiduváros-Peres.

S'au capturat 10 obuziere de 100 mm. 4 tunuri de 80 mm. Mult armament, munițiuni și material de cale ferată.

Comandamentul trupelor din Transilvania a dat azi următorul comunicat:

Trupele noastre au intrat ieri în 23 April în **Dobrișin**. Poporația orașului le-a primit cu mare entuziasm.

Regina românilor și Președintele republicii franceze

Correspondentul ziarului *Izbânda* comunică din Paris următoarele:

Franța comemorează pe scriitorii săi căzuți cu arma în mână în luptele pentru apărarea patriei.

Solemnități înduioșătoare s'au ținut la Notre Dame, la Sorbona, la Pantheon și în alte locuri.

Regina Maria a ținut să participe la toate acestea pioase solemnități.

La Sorbona, Președintele Poincaré s'a simțit dator să se adreseze direct Reginei și să o proslăvească pentru dragostea ei de artă și pentru fidelitatea ei de aliată.

După ce Președintele amintește despre admirabila carte scrisă de Regina asupra țării ei, participarea României la război și ceasurile grele prin care au trecut Suveranii împreună cu poporul lor, pomenește vorba rănitului în agonie care ură Reginei:

«*Dumnezeu să te păzească și să ajungă să domnești peste toți românii!*»

«*Da, Majestatea Voastră, care în ceasurile cele mai tragice n'a desperat de victoria noastră comună, va domni peste toți românii; și Franța care e fericită că a contribuit cu aliații ei la această operă de justiție și reparație, nu uită că toți acești români ne sânt legați prin vechi tradițiuni și sânt la Dunăre, ca noi la Strasburg, paznicii civilizației latine...*»

Cuvintele calde ale Președintelui republicii franceze adresate iubitei noastre suverane și țării vor fi primite de opinia noastră publică drept încă o prețioasă și înaltă mărturie a simpatiei și sprijinului pe care Franța le-a dat României în ceasurile hotărâtoare ale istoriei sale...

Propunere nimerită

În amintirea vitejilor, căzuți pentru patrie, se face în ziarul *Viitorul* o nimerită propunere, și adevărat:

Diferitele numiri de străzi din toate orașele și satele țării au să primească, alătura de numirile marilor patrioți, și numele eroilor mai de seamă din localitate. S. ex. în o comună rurală sânt 7—8 străzi. Să se aleagă printre cei căzuți în războiul unirii 1916—18 numele acelora cari s'au distins mai mult, după indicațiunile date de regimentul respectiv, și aceste nume să fie scrise pe o tăbliță la colțurile stradelor, cam în felul acesta: *Strada soldat Cristea Ion, mort în lupta dela Mărășești în ziua de... 1917.*

În acest mod, până în cel mai îndepărtat colț al țării, micul monument comemorativ ca și numele de străzi ar fi pentru generațiunile viitoare imagina vie a datoriei fiecăruia către țara lui, văzând cum cei din viață răsplătesc faptele vitejești ale acelora cari s'au sacrificat pentru țară.

În acelaș fel, cutare stradă din sat ardelenesc va putea să poarte tăblița cu inscripția: *Strada soldat Ioan Stănescu, mort în lupta dela Ciucea în ziua de... 1919.* Și așa mai departe, fiecare sat cu vitejii săi.

La protestul femeilor române din Sibiu

— Aderări —

La comitetul fondului jertfelor liniei de demarcație au mai intrat următoarele telegrame de aderare:

Reuniunea femeilor române, Bistrița: Crușimile și nelegiuirile comise contra poporației române pașnice din ținuturile neocupate ne au umplut de durere și revoltă. Ne alăturăm, iubite surori, la protestul vostru și cerem ocuparea grabnică a tuturor ținuturilor românești. Colecta

cetățile și uite, umblăm rătăciți prin lume, doar vom afla vre-un binefăcător care să ne ocrotească».

Și li-a zis Domnul:

«*Veniți la mine, voi să-mi fiți tovarăși! Ce aș fi eu fără voi, fără dragoste și bunătate? Glas care strigă în pustie. Dacă aș avea toate bogățiile și puterile din lume și dragoste nu aș avea, întru nimica m'aș osteni!*»

În acelaș gen este scrisă și bucata *Caiafa de Teodor Miron*. Un contrast între cuvintele sunătoare și seci, și între vorba ce răcorește sufletele arse de setea luminii. Otravă de-o parte, și leac de cealaltă.

Un tablou mult grăitor din luptele înverșunate, deslănțuite în Dobrogea, ne prezintă povestirea *Eroul dela Cocargea*.

Amintiri de zile trăite între închinătorii frumosului, St. O. Iosif și Il. Chendi, reinvie Z. Sandu. Unul blând și visător, al doilea neastâmpărat, isteț și fin observator, amândoi dușmani ai *locvacității* scriitorilor și ai celor cu multe apucături de ciocoi, și amândoi dispăruți atât de tineri, cu «dorul fierbinte după Ardealul nostru, după frumosul și cinstitul Ardeal».

Câtă bucurie ar fi simțit sărmanul Chendi citind de pildă versurile lui Nepomuc *La Ierihon!* Grotescul scrisului chinuit este înfățișat, în poezia

aceasta, într'un mod atât de izbutit, încât a produs la mulți cititori o sgomotoasă ilaritate. E greu să brodești, fără prea mari exagerări, astfel de caricaturi, ca ale pseudonimului Nepomuc, un ager tâlcuitor al poeziilor decadente. O mustră bună este *La Ierihon* din Crai Nou, numărul acum apărut. Și vor urmă, poate, și altele.

Predici

pentru toate Duminecile de preste an și alte ocaziuni, de Dr. G. Comșa diacon și G. Maior preot, — publicate cu autorizarea Preaven. Consistor Arh. Prețul 15 Cor.

— Dare de seamă —

Congresul preoțesc ținut la Sibiu, dându-și seama de zdruncinarea sufletească a omenimii pe urma războiului mondial, a accentuat cu toată tăria necesitatea unei propagande religioase sistematice pentru popor. Războiul a mișcat echilibrul moral al omenimii. Zorile libertății, omenimea nepregătită pare a nu le ști folosi, le înlelege rău și astfel încheindu-se un crâncen război al lumii, vedem semnalul de alarmă, ici a unui nou război, *al războiului dintre noi.*

Biserica e datoare cu mijloacele sale să readucă pacea internă în sufletul credincioșilor, să refacă viața internă prin o întinsă propagandă trezind omenimea din greșala în care cade astăzi crezând că împărăția pământească e fără sfârșit.

Cel mai eficace mijloc de propagandă este *predica*. Volumul de predici amintit e o carte binevenită pentru preoțime, conține 74 predici pentru toate Duminecile de preste an și pentru alte ocaziuni și sărbători, 45 sânt ale diaconului Comșa, iar 29 ale preotului Maior.

Citind volumul de predici rămâi pe deplin mulțumit cu felul și forma de tractare a autorilor. Deși predicile diaconului G. Comșa, mare parte din ele au fost ținute în catedrală, autorul a ținut seamă totdeauna că «ascultătorii cărturari sânt în minoritate», după cum însuși ne spune în prefață.

Am zis că felul și forma de tractare e bună, întrucât citind aceste predici rămâi cu ceva pozitiv, rămâi cu o idee lămurită, corespunzând astfel și cerințelor omileticii, și fiind și ascultarea și înțelegerea ușoară, preste tot autorii s'au ferit pe tractarea lungă care obosește. Toate predicile sânt scurte, și tocmai în felul și forma aceasta de tractare zace și succesul ce-l vor avea. Nu aflăm cuvinte și expresiuni meșteșugite, doar

e în curgere. Pentru comitetul Reuniunii femeilor române din Bistrița: Prezidenta *Valeria Mann*.

Femeile române din Năsăud și jur: Femeile române din Năsăud și jur încă se alătură la pașii ce ați făcut contra atrocităților ungurești față de românii de dincolo de linia demarcațională și inițiază și ele colecte pentru ajutorarea victimelor. Prezidenta: *Sultana Haliță*.

Reuniunea femeilor din Sângeorgiul de câmpie. Reuniunea femeilor din Sângeorgiul de câmpie, precum și femeile din jur, protestează cu toată energia contra barbariilor și atrocităților săvârșite împotriva românilor de dincolo de linia de demarcație.

Iși alătură ferbinte rugare de-a D-Voastră ca să se permită armatei române a înainta și salva pe frații noștri, cari îndură chinurile cele mai grozave fiind rupți de noi. Totodată felicităm femeile din Sibiu pentru hotărârea energică ce au luat. Dzeu ne ajute să ne vedem în scurt timp cu toții într'un mănunchi, completați de toți ai noștri cei dragi:

Maria de Simon, pres. Reun. femeilor, *Aurelia Grecu*, v. pres., *George Grecu*, secretar, *Leana Iustian*, *Irina Vulcu*, *Maria Russu*.

Liga drepturilor și datorilor femeii. Prezidenta acestei ligi și directoara revistei *Drepturile femeii*, dna *Eugenia de Reuss Ianculescu*, ni-a trimis o foarte călduroasă scrisoare de adăruire, comunicându-ne că în urma protestului nostru a trimis o moțiune-protest contra barbariilor comise în Ardeal, la conferința femeilor interaliate ce se ține de prezent la Paris, unde liga ca afiliată la alianța internațională *Womans Suffrage Alliance* de sub prezidenția americanei dna *Canie Chapman Catt*, este reprezentată prin delegate externe. *Comitetul executiv*.

Cu gândul la țară

Marele patriot basarabean — scrie Sf. T. — *Vasile Stroescu*, sprijinitorul tuturor mișcărilor culturale-naționale ale românilor de pretutindeni și care se găsește acum la Nisa, a adresat dlui Pan. Halippa următoarea scrisoare, din care se poate vedea câtă înțelegere are marele patriot pentru chestiunile care sânt astăzi la ordinea zilei în Basarabia.

Nisa, 20 Martie 1919.

Mult stimat dle Halippa,

În luna lui Iulie vor fi doi ani de când am plecat din țară. În tot timpul n'am putut avea nici o comunicație cu țara noastră. Prin ziare din când în când, se strecură câte o înștiințare, dar din izvoare nesigure și nu se putea pune temei pe dănsule. Se scria mai înainte că Ucraina s'a proclamat republică independentă de Rusia, și că Basarabia, rămânând singură la spatele Ucrainei, ne având cu ea nimic comun, s'a proclamat Republică Moldovenească. În urmă — pe când oștirile rusești au început a se întoarce în țara lor și, după obiceiul lor, jăfuiau

și prădau tot ce le sta în cale — republica moldovenească, neputându-se apăra de dănsii, a cerut ajutorul României, care a și trimis armata, ce a ocupat toată țara, apărându-o de muscali...

S'a adunat Sfatul Țării și, mai în unanimitate, a proclamat unirea Basarabiei cu România.

Ceeace a fost pieirea colosului rusesc, a fost salvarea Basarabiei și neamului nostru...

Sărmană Basarabie! Țara cea mai bogată din lume, eră osândită la pieire, prin întunecul în care o țineau muscalii.

De acum, de noi va depinde ca să ne îngrijim cum se cuvine, ca poporul să primească o educație și o învățătură cât mai vastă și astfel, de bunăseamă, să devie liber și egalul nostru.

Nu numai să-l învățăm cititul și scrisul. Dar să li se dea, la toți — băieți și fete — toată învățătura școlarelor medii, (manualele trebuie întocmite întru așa fel ca să li se predea strictul necesar). Iar profesori ambulanți să umble iarna pe la sate și să țină cursuri universitare...

Dacă a fost chip de cheltuit cu războiul miliarde, apoi cu ridicarea poporului, prin cultură înaltă, se poate cheltui mii de miliarde, căci ele se vor recâștiga înzecit și însutit.

Eu am să stau aici la Nisa până în primăvară, adică până pe la mijlocul lui April: apoi m'oi duce la Paris, unde cred să stau până în Iulie, când socot să viu în țară...

(ss) *V. Stroescu*.

Sfintele sărbători ale Invierii în capitală

Din București se anunță:

În seara de Vinerea Mare, Majestatea Sa Regele *Ferdinand*, însoțit de Alteța Sa Regală Prințipele Moștenitor *Carol*, și urmat de curțile regală și princiară, au mers la ora 7 și jum. la biserica Sf. mitropolii, spre a asista la serviciul prohodului.

Dnii miniștri, misiunile militare aliate, înalții funcționari a statului, ofițerii generali și superiori din garnizoană, erau la ora 7 jum. la Mitropolie.

Detășamente din diferite corpuri ale garnizoanei au stat înșiruite în curtea mitropoliei în tot timpul ceremoniei ocolirii Sfântului Epitaf.

În Sâmbăta Paștilor, la ora 12 din noapte, Majestatea Sa Regele și Alteța Sa Regală Prințipele Moștenitor, urmați de curțile regală și princiară, escortați de regimentul de escortă regală au asistat, la mitropolie, la Sfânta Inviere.

Au mai asistat la această ceremonie: dnii miniștri, misiunile militare aliate, înalții funcționari și ofițerii generali și superiori din garnizoană.

Momentul când Prea Sfinția Sa Vicarul Sf. mitropolii a exclamat: «*Hristos a înviat*» s'a

anunțat Capitalei prin 101 tunuri de pe Dealul Spierei.

Conform vechilor tradițiuni s'a scris evanghelia Sf. Ioan, pe care Majestatea Sa Regele a semnat-o și care s'a investit la urmă cu sigiliul statului.

Majestatea Sa Regele a luat apoi în mână Sfânta Cruce, înaintea căreia s'au închinat asistenții.

O gardă de onoare cu muzică a stat în fața mitropoliei în timpul ceremoniei Sfintei Invieri.

Spre Canaan

— Predică pentru vremile noastre —

De Iosif Trifa, preot.

Istoria neamului nostru are multe asemănări cu istoria poporului israelitean din biblie.

Biblia ne spune că israelitenii au stat ani de zile în robia grea a egiptenilor și a lui Faraon cel aspru.

Au stat acolo făcând cărămizi, din care Faraon și neamul lui ridică palate calde și luminoase. Era grea robia, dar n'a pierdut nădejdea Israel. În sufletul poporului apăsată trăia credința, nădejdea trezită de prorocii lor că vor scăpa odată și vor trece în o țară mândră și bogată: în Canaanul făgăduit.

Și noi românii am avut robia noastră. Și noi am avut egiptenii și Faraonii noștri, cărora le făceam cărămizi, palate calde și luminoase. Toate ostenele noastre, toate jertfele noastre se făceau în aur și palate pentru ei. Sute de ani a purtat neamul nostru pe umeri și în suflet această robie tot mai apăsătoare. Dar nădejdea nici noi n'am pierdut-o.

Tot neamul nostru s'a încălzit de un gând și un vis frumos, că va răsări și pentru noi odată un soare și o soartă mai bună. În sufletul neamului nostru trăia țara vestită de prorocii — învățații — neamului nostru: Canaanul nostru țara făgăduințelor și așteptărilor noastre.

Și iată a sosit plinirea vremii: vremea vișată cu dor de strămoșii noștri. După veacuri de suferințe am scăpat din robia lungă a egiptenilor noștri.

Dar, dacă am scăpat din robie și azi ni-e slobodă vorba și graiul românesc, încă nu urmează că a sosit vremea deplinei fericiri.

Sântem în drumul spre Canaan, și până acolo multe încercări, năcazuri ne pot ajunge. Din biblie ați auzit câte a pățit Israel după ce a plecat din robie până a ajuns în Canaan. Un lanț, de nesfârșite năcazuri, lipsuri, suferințe a fost drumul israelitenilor spre Canaan. Dumnezeu a voit să fie așa, căci citim că israelitenii după ce au scăpat din robie, s'au făcut răi, neascultători, cârtitori, deaceia Dumnezeu li-a umplut drumul ce ducea spre Canaan de nă-

în prefață ne spun: «munca noastră nu reprezintă nici decum o gamă întinsă de pretenții, ci voințe să contribuie la sădirea adevărului evanghelic în sufletele însetate ale credincioșilor noștri».

Învățăturile evanghelice sânt aduse în legătură cu viața de toate zilele, fie că se explică pe scurt evanghelia zilei, fie că să combată un păcat, totdeauna găsim provocare la locurile sfinte din scriptură, apoi tradițiune și întâmplări din viață, cari toate se întregesc și contribuie la efectul și scopul urmărit de autori.

Ar trebui să reproducem mai multe predici ca să ilustrăm cele afirmate. Parte din ele ale diaconului Comșa d. e. au fost publicate în «*Telegr. Rom.*» Amintim predicile din Dumineca a 25-a până la a 30-a după Rusalii, în care se tractează lăcomia, pizma, recunoștința etc. predici scurte și mult cuprinzătoare.

Sfârșind volumul de predici ai impresia că autorii au aprofundat fiecare temă aleasă și observi intențiunea lor, ca și credincioșii să se aleagă cu ceva pozitiv ascultând aceste predici. E și firesc altcum, predica nepractică e glasul celui ce strigă în pustie... «Noi ne-am apropiat de viață, ne-am atins de realitate, până unde s'a putut apropiă și țărâna, ca în felul acesta să

vorbească mai convingător glasul lui Dumnezeu. Am voit să ușurăm și munca preoțimii și a învățătorimii noastre, convinși că dacă predicile vor ajunge în mâni pricepute, vor aduce oarecare servicii. Făclia nu se pune sub obroc, ci în sfeșnic. De aceea dăm și noi la lumină munca noastră modestă, căci avem credința, că o rază de lumină împrăștie o parte a întunecului», — după zisa autorilor în prefață.

Preoțimea le va citi cu folos. Cu mici modificări mulți le vor putea rosti așa cum sânt compuse, unii vor împrumuta o idee, alții un citat, o asemănare etc. și ce este mai de folos din citirea și studiarea acestor predici că ni se dă prilej, cum să tractăm scurt și cuprinzător o temă, ca și credincioșii să se aleagă cu ceva pozitiv, să plece acasă cu ceva concret din spusa preotului.

Tocmai din punctul acesta de vedere recomand cu multă căldură volumul de predici apărut mai nou.

Popa Aleman.

Cugetare

Cine n'are bătrân, să-și cumpere.

Cănele în război

— Anecdota —

Pe la începutul războiului cu România, un caporal prusian trecea prin sate fâlos, având pușca la spinare și lângă dânsul un câțel legat cu lăntșor.

În drum întâlnește un moșneag român, care-l întreabă:

— Da' în cotro, neamțule?

— La Romania, în război!

— Și cu cănele ce-o să faci?

— El păzește la mine, și io facem la el spion.

După doi ani și jumătate, eată într'o zi caporalul prusian, care se luptase alături cu bolșevicii unguri, cade prizonier, și adus în Ardeal dă față cu moșneagul dela 1916. Neamțul eră cu hainele rupte, murdar și vai de capul lui.

— Da' unde ți-i cănele, neamțule? întreabă moșul.

— Zum Teuffel! Io pierdut la el...

— L-au împușcat?

— Nu 'mpușcat. Io singur... muncat la el!

cazuri, suferințe și — pentru păcate — pe mulți i-a pedepsit cu moarte, ca să n'ajungă să vază niciodată Canaanul.

Ce mult sămănăm și noi acelor vremi și oameni!

Sântem și noi în drum. Și drumul nostru spre Canaan începe a se umplea cu lipsuri, năcazuri, suferințe.

Poate că Dumnezeu vrea așa, căci și noi purtăm greșalele și păcatele lui Israil scăpat din robie...

Așa despre Israil citim că după ce a scăpat din suferințele robiei, în frunte cu Moise s'a strâns la rugăciune frumoasă și caldă în semn de mulțămintă către Dumnezeu. De atunci a rămas cântarea vestită a lui Moise: «Veniți să cântăm Domnului cântare nouă». Și noi îndoită mulțămintă trebuia să aducem lui Dumnezeu. Trebuia întâi să mulțămim că ne-a scăpat din suferințele războiului, și apoi trebuia să mulțămim că ne-a scăpat din robia lui Faraon. Vai însă de mulțăminta ce am adus-o noi lui Dumnezeu... Toți cei credeam că sfârșitul războiului îl vom ajunge plângând de bucurie, ne-am înșelat amar.

În ziua în care Domnul s'a împăcat cu noi și ne-a scos din moarte la viață și libertate, clopotele bisericilor n'au răsunat în semn de mulțămintă, nici ușile nu s'au deschis în semn că cei scăpați întră să mulțamească Domnului.

În schimb, în multe locuri se umplură văile și satele de împușcături, de groază, — și se întâlniră frații înarmați gata să se răsbune, să facă fapte nesocotite.

Intrădevar, cât de nemulțămitori s'au arătat oamenii după război. Numai înainte cu câteva zile de-a se găta năcazul omenirea toată striga desnădăjduită ca leproșii din Evanghelie: «Măntuește-ne, Doamne, că perim», și la 2—3 zile uitară toate binefacerile.

Iată o greșală, care întrece pe cele ale lui Israil.

Despre israiliteni citim apoi că abia făcură câțiva drum spre Canaan, și începură a cârți împotriva lui Moise și Aron, cari li scosese din robie. De mirat lucru iese că ceice au răbdat ani de zile robia și lanțurile aspre ale lui Faraon, — la cele dintâi lipsuri și greutatea începură a cârți. Hotărât, poporul se stricase; căci numai dintr'un popor stricat, de otrava neascultării și răsvrătirii, se puteau ridica cârtiri ca acelea în care muștrau pe Moise că «i-a scos din Egipt», «că era acolo carne destulă». (II, Moise, 163.)

O greșală a fost aceasta, un păcat pe care-l poartă și oamenii noștri.

În robia noastră eram popor apăsător și năcăjit, dar curat în suflet, tare în credință, ascultător de biserică. Acum după război și robie, în drumul Canaanului, — ca și israilitenii, — par'că și oamenii noștri s'au făcut mai răi, neascultători, veșnic cârtitori. Hotărât, s'au stricat oamenii și moravurile lor.

Prin curentele primejdioase și pline de otrăvă ale vremilor de azi trecând oamenii noștri, foarte mulți și-au înveninat credința și sufletul. Între oamenii de azi învărtindu-te parcă la tot pașul simțesti, că s'a ruinat ceva din temelie noastră morală. Între oamenii de azi, — ca și între israilitenii lui Moise, — auzi șoapte, vorbe, păreri sinistre, cumplite, nebune despre rosturile noastre creștinești.

Le auzi, le simțesti ca pe niște săgeți ce te străpung în suflet și înțelegi că e primejduit ceva din temelie noastră morală.

Despre Israil citim mai departe că suindu-se Moise sus pe muntele Sinai pentru tablele legii, jos poporul «s'a sculat să joace» și să facă idol de aur. În vremile când acolo sus în cer, ținând în mână cartea neamurilor, se uită Tatăl ceresc și peste noi românii să ne scrie o soartă mai bună, parcă și noi aici jos nu ne-am purtat destul de demn față de marea și însemnătatea vremilor. Parcă prea sărise oamenii în petreceri, în chefuri, fără de sfârșit.

Era îndreptățită bucuria, nu-i vorbă, după veacuri în cari ne-au fost legate mișcările; întreb însă în câte bisericii s'au rugat oamenii și au mulțămim?...

Nici vițelul de aur nu ne lipsește, — căci doară lăcomia, uzura care nu s'a stins, ci și azi face bani din sudoarea, lacrimile și lipsurile săracilor, nu este altceva decât idol spurcat, pe care mulți din oameni îl adoară.

Dacă deci drumul ce-l facem spre Canaan, începe a fi plin de greutate, năcazuri, pricina sânt păcatele noastre.

De vrem să fie, să se facă mai ușoară și mai aproape de Canaan calea noastră, numai o scăpare avem: să ne întorcem la moravurile bune, la credința cea tare.

Israil a avut mult de suferit, dar totuși după lungi greutăți a ajuns în Canaan, căci avea pe Moise, care priveghia neîncetat, muștra rătăcirile poporului și rugă pe Iehova să-l ierte.

Și mai citim că stea luminoasă luminează poporului noaptea calea spre Canaan.

Și noi avem un Moise, care ne poate conduce și o stea luminoasă care ne poate arăta calea. Acel Moise al neamului nostru este *biserica* noastră, cea bună și iubită biserică ce în robia noastră ne-a povățuit, ne-a mângăiat.

Deapurarea să ne aducem aminte că bisericuța noastră ni-a fost mama cea bună în robia grea. De câte ori străinul ne lovea, ea ne ștergea lacrimile și ne îmbărbăta. Dacă biserică noastră a fost scăparea noastră, tot ea va fi mântuirea noastră în viitor. În calea ce o facem acum spre Canaan, ea este Moise al nostru, care ne poate conduce pe calea bună.

Avem și noi stea luminoasă, care ne luminează drumul spre Canaan, și aceea este *credința cea tare* a părinților noștri.

Din multe părți se ridică nori de primejdii, neliniște, nesiguranță, dar orce ar veni peste noi, — oricât s'ar întuneca vremile, până când avem pe Moise și steaua: biserică și credință, înaintăm mereu, ne apropiem de Canaan. Cu adevărat, drumul așa va fi, cum noi ne vom purta. De vom stăru în neascultare de biserică, de poruncile ei, — de vom lăsa să ni se otrăvească tot ceea ce părinții și strămoșii noștri au apărât și ni-au lăsat ca mare și sfânt, — ne vom stânge fără să ajungem la țintă. De nu ne vom îndrepta, norii se vor grămădi earăș și dintr'înșii se vor slobozi tunetele și fulgerile războaielor.

Dar, de vom rămânea statornici în legea și moravurile părinților noștri, de vom asculta de biserică și poruncile ei, Dumnezeu va ușura calea noastră.

Atunci și numai atunci ca la un semn, dat se va ridica neliniștea ce s'a lăsat în drumul nostru. Și acolo, în zarea limpezită, înaintea noastră, ca un vis frumos vom ajunge Canaanul frumos: România întregită, frumoasă, bogată și tare în temelii sale. Amin.

Știrile zilei

Manifestație în Sibiu. Joi, la ora 6 d. a., s'au adus însuflețite omagii armatei noastre din prilejul înaintării sale peste linia de demarcație.

Un mare și lung cortej, deși cădea o ploaie deasă, a parcurs în sunetele muzicii militare străzile sibiene, începând dela școala de cadeti până la gară.

Clopotele catedralei răsunau în cinstea eroilor neîntrepuți.

Manifestanții s'au oprit în fața locuinței Președintelui *Maniu*, aclamând cu însuflețire Consiliul Dirigent. La comandamentul trupelor teritoriale a vorbit dl Dr. Gh. *Comșa*. Răspunde generalul *Boeriu*. De aici cortejul s'a oprit la comandamentul trupelor din Transilvania. Dl *Guiman* salută pe generalul *Mărdărescu*, care mulțumește călduros pentru manifestație. Publicul aclama Casa Domnitoare și România Mare.

Cu această ocazie, Sibiul a dovedit earăș, că simte una cu vitejii porniți să ne desrobească frații.

Sosirea Reginei în București. Maiestatea Sa Regina *Maria* a sosit Luni la ora 10 înainte de amiază la București. I s'a făcut o primire entuziastă atât la gară, cât și în toată capitala. Maiestatea Sa era așteptată la gară de Suveranul nostru, de generalul *Prezan* și statul său major, și de autoritățile civile.

Sf. Paști în Sibiu. În catedrala noastră a oficiat serviciul divin la *Invlere* P. S. Sa Episcopul Caransebeșului, *Dr. Miron E. Cristea*, cu asistența I. P. C. Sale Vicarului Arhimandrit *Dr. Eusebiu R. Roșca*, a asesorului consistorial *Nicolae Ivan*, a protopresbiterului *Dr. Ioan Stroia*, a asesorilor consistoriali *Lazar Triteanu* și *Dr. G. Proca*, a protopresbiterului *Dr. V. Bologna*, a profesorului seminarial *Dr. V. Stan*, a referentului școlar *Dr. N. Regman*, a presbiterilor *Marcu Jantea* și *Aurel Popovici*, și a diaconilor *Dr. O. Costea* și *Dr. Gh. Comșa*.

Vizitarea teritoriului desrobit. Președintele Consiliului Dirigent, dl *Maniu*, și șeful resortului de comunicație și alimentare, dl *Romul Boilă*, au plecat ieri pentru a vizita teritoriul desrobit de mândrele noastre oștiri.

Mulțumiri. Dl *Iuliu Maniu*, președintele C. D. R. a primit următoarele: Dle președinte! Înainte de părăsi pământul scump al Ardealului ne facem o deosebită îndatorire de a mulțumi întregului Consiliu Dirigent Român din Sibiu pentru partea ce a luat la primirea călduroasă ce s'a făcut delegațiunii noastre. Nu vom uita niciodată ceasurile petrecute în mijlocul Domniilor Voastre și însuflețirea pe care am găsit-o aici pretutindenea și care ne-a îmbărbătat cu puteri nouă de muncă pentru binele obștesc.

Rugându-vă, dle președinte, a transmite tuturor mulțumirile noastre călduroase, Vă rugăm a primi asigurarea sentimentelor recunoscătoare ce Vă păstrăm. — Prinseasa *Alexandrina G. Cantacuzino*, *Zoe Gr. Romniceanu*, *Elena Săulescu*, *Elena C. Odobescu*.

În Basarabia se muncește. Știri nouă arată că în toată Basarabia domnește liniște perfectă. Poporul urmează cu stăruință la munca de primăvară a câmpului.

Universitatea cernăuțeană. În semestrul de eamnă au fost înscriși la cele trei facultăți — teologie, drept și filozofie — ale universității din Cernăuț 1040 studenți. Dintre aceștia sânt bucovineni 915 (deci 88 la sută). După naționalitate sânt: 217 români, 151 ruteni, 525 evrei, 83 germani, 55 poloni; ceilalți ruși, cehi și armeni.

Hymen. Ioan *Dubenschi*, ajutor-contabil în biroul de adm. a reg. de inf. Nr. 90 Sibiu, și Anuța *Moga*, logodiți.

Informații. Pretorul Diviziei 7-a, în ședința dela 1—15 April a. c., a pronunțat următoarele condamnări, pentru contravențiile la ordonanța Nr.: 25 al 6 a C. T. T., prin faptul că au rostit cuvinte ofensatoare la adresa armatei române: *Filip Márton* din Reteag, 3 luni închisoare, *Izidor Josef* din Breza și *Nagy Antal* din Baiaspie, câte 1 lună închisoare.

Curtea Marțială a Diviziei 7-a în ședința dela 7 April a. c. a pronunțat următoarele condamnări: *Fizesi Gyula*, din Slatina, Jud. Mureș-turda, 1 an închisoare p. răspândirea de știri false, *Bogdan Lajos* din Târgu-Mureș 1 an închisoare și 5000 Lei amendă p. că n'a depus armele.

Expulzați pentru agitații contra românilor: *Hegy Gyula*, Șef. of. maghiar din Alba-Iulia și *Péter Albert* oficiant la Blaj. Ambii au fost trepuți peste linia de demarcație în ziua de 11 April a. c. prin punctul Câmpulung. —

Din capitala rusească. Un francez, venind din Petersburg, face următorul tablou asupra situației din Rusia:

Criza industrială a ajuns la un punct catastrofal în urma lipsei lucrului. Materiile prime nu se extrag și disordinea la căile ferate este uriașă. Aici aprovizionarea orașelor nu se poate face.

Astăzi la, Petersburg nu trăesc de cât 500 mii de oameni pe când înainte de revoluție erau 3 milioane de locuitori.

Cei cari au rămas acolo, lucrători sau burghezi, sufer îngrozitor de foame. În realitate, dintr'un oraș altă dată înfloritor, bolșevicii au făcut astăzi o cetate a foamei care va fi mâne o cetate a morții.

La sate se găsește mai mult de mâncare. Țăranii cultivă pământul pentru nevoile lor personale. De ce ar produce pentru comune, când statul este incapabil să ia produsele lor să le

transporte și când nu poate să le dea nimic în schimb pentru grâul lor, pentru mălaiul lor, cartofii, fânul și paiele lor?

Amânare. Din cauza comunicației grele întrunirea învățătorilor din județul Sibiu, convocată pentru ziua de 27 April c., se amână. Săliște, 24 April 1919. *D. Lăpdat.*

Tot cel vechi. Citim într-o gazetă: Cu prilejul sărbătorilor de Paști, exîmpăratul Wilhelm și-a adunat pe toți servitorii din castelul unde s'a refugiat și, socotindu-i drept corpuri de armată, li-a rostit un *lung discurs...*

Si non e vero...

Concert în Sibiu. În Sala mare dela Asociație se ține Duminecă, în 27 April, un concert organizat de pianista dsoara *Lucia Murășanu* cu concursul baritonului *Laurian Nicorescu*. Programă aleasă. Biletele la cassă. Inceputul la ora 8^{1/2} seara.

Promenada sub arini în Sibiu este, ca în fiecare an, mult cercetată de publicul iubitor de natură. E regretabil însă, că nu toți știu ce va să zică a *cruță florile și plantațiunile* din întinderea acestui frumos parc. Pe cărările promenadei întâlnim și *bicicliști*, ba și domni *călări...* Fără comentariu.

Apel

P. T. Femei române din Sibiu sânt rugate să aducă la *Muzeul Asociațiunii* (Str. Șașuna 6) până în 30 April 1919, câte o *garnitură de rufe* pentru *armata română*, anume: 1 cămașă, 1 păr. ismene, 1 păr. obiele, 1 ștergar și 1 batistă, cuprinse într'un pachet mic, cu numele sau cu biletul dăruitorului. La Muzeu vor primi *revers* despre obiectele predate. Se notează, că cetățenii din Sibiu au să contribuie cu 600 garnituri pentru armată, care se vor rechiziționa, dacă nu intra din daruri benevole.

Prezidenta Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Dela cercul meseriașilor sibieni*)

În locul foaiei «Munca», a cărei scoatere deocamdată o împiedecă și lipsa de hârtie și de muncitori, s'a decis să se scoată *Călimdarul meseriașilor*, în care, între altele, să se dea numele, meseria și locuința fiecărui meseriaș și comerciant. De mare importanță mai e hotărârea, ca cu concursul federației Insoțirilor sătești sistem Raiffeisen «*Infrățirea*», să se inițieze pașii pentru înjghebarea, cu ajutorul fraților economi sibieni, a unei *Insoțiri de credit*, care să ne dea împrumuturi ieftine, și când ne arde la degete, să ni le dea în sumele de cari avem trebuință, nici mai mult, nici mai puțin, — și să ne dea puțință de a le replăi chiar și afară de soroace, în cont curent. Tot cu *Infrățirea* să se alcătuiască o *cooperativă a meseriașilor, comercianților și țărănilor sibieni*, care să ne provadă cu materialuri, cu mașinării, cu unelte economice, cu sămânțe etc. Cauza se releagă consiliului de administrație al «*Infrățirii*». S'a mai tractat despre necesitatea de a se studia cauza corporației industriale, a școalelor de ucenici cu limbă de propunere străină, a unui cămin pentru sârmanii ucenici etc. În fine se fac demersuri pentru înființarea unei Reuniuni pe întreagă țara pentru plasarea băieților la meserii, cu *centrală în Sibiu*, și cu filiale în toate centrele mai de samă.

În a 3-a adunare numită «*Adunarea generală de constituire a sindicatului industriașilor și comercianților sibieni*», ținută Duminecă în 30 Martie n. a. c., am salutăm în mijlocul nostru pe dl secretar general *V. Osvadă* din resortul agriculturii și comerțului, pe dl inginer *Lungu* din resortul industrial, pe reprezentății *Reuniunii surori din Rășinari*: prezidentul preot *Emilian Cioran*, pe membrii din comitet *Ion Lungu*, măestru rotar și *Șerban Cruciat*, bărdăș și pe comerciantul *Emilian Mișu* din Cincu mare.

Prezidentul *Tordășianu*, mulțumind numeroșilor participanți, îi asigură că numele lor va fi cu laudă pomenit în anele dezvoltării cauzelor noastre industriale și comerciale. Binevențând pe dl *Osvadă*, pe frații *Rășinarieni* și pe dl *Mișu* din Cincu, declară adunarea generală de deschisă.

Dl *Osvadă*, fericit de a reprezenta la această adunare pe Consiliul Dirigent, împărtășește salutul acestuia bravilor meseriași și comercianți.

Intrați în ordinea de zi, dl *Tordășianu* propune, ear adunarea hotărăște, că după ce e probabil ca cei în drept să scoată din vigoare actuala lege industrială și comercială, votarea statutelor sindicatului s'o amânăm până după înlocuirea legii amintite, ear noi să ne formulăm anume principii după care să ne conducem în afacerile sindicatului. S'a primit ca cei peste 140 măeștri și 10 comercianți români ce se află astăzi conșcriși și aparțin la 35 bresle, să se grupeze în așa zisul «*Sindicatul meseriașilor și comercianților români din Sibiu*». (Durere cam la 34 meserii, din care unele mai rentabile, n'avem nici un reprezentant).

În fruntea sindicatului stă un comitet central compus din prezidentul onorar *Victor Tordășianu*, cu dreptul de a prezidă de câte-ori crede a fi de trebuință ședințele fie ale întregului sindicat, fie ale comitetului central, fie ale comitetelor mai restrânse a celor 7 secții ce s'au format; mai departe din prezidentul actual *Emil Petruș*, măestru măsar, din vice-presidentul *Petru Feldiorean*, pantofar, din secretarul *Vasile Popovici*, mehanic, din cassierul *Teodor Dobo*, comerciant și din controlorii *Aurel Popescu*, comerciant, *Ion Petrașcu* croitor și *Ion Vulcan*, cismar; din membri de comitet: *Eremie Purece*, mehanic, *N. Popa*, croitor, *G. Poponea*, conduc. Tip. arhid., *G. Săsărman*, pantofar, *Const. Ban*, curelar, *Petru Bota*, croitor de vesm. țărănești, *Ilie Șteflea*, blănar, *Lazar Hedu*, zidar, *Ioan Stanciu*, zugrav de case, *G. Bendorfean*, lustruitor, *Sam. Gangolea*, fabricant de țigle, *Ioan Mânzat*, măcelar, *Iosif Marcu* jun., pardositor.

Poate e interesant a se ști că în Sibiu dispunem de câte 1 zugrav de case, 1 sculptor în lemn, 1 curelar, 1 anticvar, 1 ascuțitor de cuțite, 1 ferestrar, 1 fabricant de țigle, 1 întreprinzător de pompă funebră, 1 sculptor de peatră, 1 monter electric, 1 tehnic de dinți; de câte 2 lăcătuși-mehaniци, 2 fauri, 2 rotari, 2 tapesieri, 2 zidari (unul diplomat), 2 blănari-căciulari, 2 coșocari, 2 flostărari, 2 barbieri, de câte 3 lustruitori, 3 franzelari-brutari, 3 acoperitori de case, mulți cărauși, 3 proprietari de tipografie; de 4 măsari, 4 fiacăriști; de 7 croitori (3 de vesminte domnești, 4 țărănești), de 7 măcelari, de 10 comercianți; 10—20 cărciumari, din 19—30 pantofari și din 21—35 cismari.

Membrii sindicatului plătesc odată pentru totdeauna o taxă de înscriere de cor. 20 și câte 4 cor. taxă lunară. Ei se înscriu cu toții între membrii fondatori, pe viață sau ordinari ai Reuniunii, sub a cărei egidă s'a format acest prim sindicat. Reuniunea în schimb pune la dispoziție sala mare pentru adunările sindicatului, o sală parter, spre stradă, pentru ședințele secțiilor. Tot aici se institue și biroul de informațiuni în diferitele afaceri.

Invingătorul.

*) Vezi Nr. 33 al Tel. Rom. din a. c.

Teatru în Ardeal

Ordinea reprezentațiilor date de către trupa *Teatrului Național* din București este următoarea:

Brașov:

Duminecă 27 April: Poemul Unirii și Apus de soare.

Luni 28 April: Trandafirii roșii.

Marți 29 April: Poemul Unirii și Fântâna Blanduziei.

Mercuri 30 April: Răzvan și Vidra.

Sighișoara:

Joi 1 Mai: Poemul Unirii și Răzvan și Vidra.

Mediaș:

Vineri în 2 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Sâmbătă în 3 Mai: Trandafirii roșii.

Sibiu:

Duminecă în 4 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Luni în 5 Mai: Trandafirii roșii.

Marți în 6 Mai: Răzvan și Vidra.

Făgăraș:

Mercuri în 7 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Sibiu:

Joi în 8 Mai: Poemul Unirii și Fântâna Blanduziei.

Vineri în 9 Mai: Trandafirii roșii.

Blaj:

Sâmbătă în 10 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Duminecă în 11 Mai: ziua ora 3 p. m. Fântâna Blanduziei, seara Răzvan și Vidra.

Turda:

Luni în 12 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Marți în 13 Mai: Trandafirii roșii.

Cluj:

Miercuri în 14 Mai: Poemul Unirii și Răzvan și Vidra.

Joi în 15 Mai: Trandafirii roșii.

Vineri în 16 Mai: Apus de soare.

Dej:

Sâmbătă în 17 Mai: Poemul Unirii și Răzvan și Vidra.

Duminecă în 18 Mai: Trandafirii roșii.

Bistrița:

Luni în 19 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Marți în 20 Mai: Trandafirii roșii.

Mercuri în 21 Mai: liber.

Alba-Iulia:

Joi în 22 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Vineri în 23 Mai: Trandafirii Roșii.

Orăștie:

Sâmbătă în 24 Mai: Poemul Unirii și Răzvan și Vidra.

Dumincecă în 25 Mai: Trandafirii Roșii.

Deva:

Luni în 26 Mai: Poemul Unirii și Apus de soare.

Marți în 27 Mai: Trandafirii Roșii.

Se va mai juca și în alte centre din Ardeal și Bănat. Data acelor reprezentații se va publica în curând.

Cărți și reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlul de *Poftă Bună*, partea III și IV, de Zotti Hodoș. Prețul unui exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cere la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Crai Nou. A apărut numărul dublu 6 și 7 al revistei sibiene *Crai Nou* cu material bogat și interesant. Conține articole de: I. U. Soricu, Mărioara Văleanu, Nicolae Țibin, Z. Sandu, Teodor Miron, Mihnea, Poezii de E. Dinu, Hortensiu, Lerui-Ler și Nepomuc. — Numărul dublu costă 1 leu. De vânzare la Librăria Arhidiecezană.

Poșta redacției

Dlul *I. Tr.* în *V.* S'au publicat toate părțile bune, dar numai acestea.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă și Duminecă: *Balul mascat*, film italian senzațional, în 4 acte.

Prețul locurilor: Loc rezervat 5 cor., Loc I 4 cor., Loc II 3 cor., Loc III 1 coroană. Inceputul la ora: 7 și 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Sâmbătă: *Și nu ne duce pe noi în ispită*, dramă în 4 acte, cu Ellen Richter.

Inceputul la ora: 7 și 9 seara.

„CASSA DE PĂSTRARE“, soc. pe acții în Săcădate.

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cassa de păstrare» societate pe acții se invită conform §-lui 17 al statutelor societății la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Duminică în 11 Maiu st. n. 1919 la 2 ore p. m.*, în localul institutului.

Obiecte:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§. 16).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1918 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutului.
4. Schimbarea §-lui 1 din statute întru numirea «Săcădățiana».
5. Amplificarea §-lui 58 din statute referitor la estinderea societății și cu ramuri de comerț și industrie.
6. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani. (§. 30.)

Domnii acționari, cari în senzul §-lui 19 din statutele societății, voesc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sânt rugați a-și depune acțiunile eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 10 Maiu st. n. 1919.

Săcădate, la 21 April 1919.

(112) 1-1

Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1918		Pasivă	
	K f		K f		K f
Cassa	8 085.90	Capital social	20,000.—		
Escont	32,443.18	Fond de rezervă	1 628.38		
Imprumuturi pe oblig.	8 620.—	Fond de binefaceri	70.25		
Depuneri proprii	4,961.93	Depuneri	42,486.56		
Efecte	6,363.60	Dividendă neridicată	791.—		
Mobilier	270.—	Tantiemă	18.78		
Interese transit. restante	5,568.—	Diverse	289.15		
		Profit curat	1,028.49		
	66,312.61		66,312.61		

Debit		Contul Profit și Perdere		Credit	
	K f		K f		K f
În depuneri	790.75	Interese	2,642.95		
Dare după int. de depuneri	79.07	Provizțiuni	460.37		
Dare	201.46				
Spese de birou	303.55				
Salare	700.—				
Profit curat	1,028.49				
	3,103.32				3,103.32

Săcădate, la 31 Decemvrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Sim. Moldovan m. p. Simion Grădinar m. p. Nicolae Cruțiu m. m.
Rosalim Toanchiu m. p. Ioan Dragomir m. p., contabil.

L-am revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Săcădate, la 21 April 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Oct Prie m. p. Toma Radu m. p. Toma Aleman m. p. Ilie Marcu m. p.
Sever Silca m. p. Toma Podea m. p. Petru Cabuz m. p.

Noutate!

Noutate!

Plachetele în relief ale Maiestăților Lor Regele **Ferdinand** și Regina **Marla**, admirabil executate după modeluri artistice.

Fiecare bun român ar trebui să poarte semnele acestea.

Plachetele amintite, oxidate, suflate cu agint și aurite, se află de vânzare cu prețul de 3—5 cor. la reprezentantul prim al **Agenturii Bicskey**

A. în Sibiu, Strada Cisnădiei 35. (41) 10—10

Revanzătorii primesc rabatul cuvenit.

Din păcatele bolșeviştilor

— Un decret —

Consiliul orașului *Saratov* a publicat, în 15 Martie 1918 următorul decret:

«Acest decret proclamat de către Asociarea liberă a anarhiștilor în orașul *Saratov*, în acord cu decizia sovieturilor țărănești și soldățești, cât și a deputaților lucrători din *Kronstadt* (Rusia) proclamă ștergerea posesiunii private a femeii.

Motivele:

Inegalitatea socială și căsătoria legitimă a fost o condiție în trecut care a servit ca instrument în mâna burghezilor, mulțumită căruia toate speciile dintre cele mai frumoase femei au fost proprietatea burghezilor, a parvenit, prin această, continuarea speciei. Astfel de argumente mari au indus organizația de acum de a da următorul decret:

1. Dela prima Martie 1918, dreptul de a posedă o femeie, care a ajuns vârsta de 17 ani până la 32, e șters (adecă a nu mai fi familii).

2. Etatea femeii să fie determinată prin certificatul de naștere ori pașaport, ori prin mărturii, ear, la caz că nu se poate stabili etatea, prin documente, Comitetul Negru va decide de câți ani e, după aparență.

3. Acest decret nu privește pe femeile ce au cinci copii.

4. Fostul proprietar (adecă fostul bărbat) al femeii poate întrebuița pe fosta-i femeie, fără ca să aștepte rându-i.

5. În caz când bărbatul pune rezistență, el să nu se bucure de dreptul din paragraful de mai sus.

6. Toate femeile prin acest decret sânt scăpate de a mai fi proprietatea privată, și sânt proclamate proprietatea întregii națiuni.

7. Impărțirea și menajarea femeilor apropiate, în acord cu decizia organizațiilor numite, sânt transportate Clubului *Saratov Anarhist*. În trei zile dela publicarea acestui decret, toate femeile ce vor fi date spre întrebuițarea națiunii, sânt obligate a se prezenta la adresa ce se va da și să dea informațiile cerute.

8. Înainte de ce se va forma Comitetul Negru pentru realizarea acestui decret, cetățenii înșiși să fie însărcinați cu acest control. Observațiuni: fiecare cetățean ce știe o femeie ce nu s'a supus la adresa de sub acest decret, este obligat a informa Clubul Anarhist, dând adresa, numele, cât și numele tatălui femeii nesupuse.

9. Bărbații au dreptul de a întrebuița o femeie, însă nu mai mult de trei ori pe săptămână, câte trei ore odată, observând regulile de mai jos.

10. Fiecare om care vrea să întrebuițeze o bucată de proprietate publică, trebuie să aibă un certificat dela Comitetul soldaților, țărănilor și muncitorilor, certificând că el aparține clasei din familia muncitorilor.

11. Fiecare lucrător este obligat a da două procente din câștigul lui pentru fondul acțiunilor publice. Observări: Comitetul însărcinat va pune banii aceștia în diferite bănci, dându-le generațiilor populare.

12. Bărbații ce nu aparțin clasei muncitoare, dacă vor ca să aibă dreptul egal cu al proletarului, sânt obligați a plăti o sută de ruble lunar în fondul public.

13. Branșa locală a băncii de Stat este obligată a strânge acești bani pentru Fondul Generațiilor Naționale.

14. Toate femeile care au fost proclamate prin acest decret a fi proprietate națională, vor primi din aceste fonduri suma de 238 de ruble lunar.

15. Toate femeile ce vor deveni însărcinate, sânt liberate din datoria către Stat patru luni de zile, trei luni înainte și o lună după naștere.

16. Copiii născuți vor fi dați la o instituție, dupăce trec de o lună de zile, unde vor fi educați până la 17 ani pe spesele publice.

17. În caz că o mamă naște doi gemeni, mama va primi un premiu de 200 ruble.

18. Toți cetățenii, bărbați și femei, sânt obligați de a se îngriji cu mare atenție de sănătatea lor și să facă în fiecare săptămână câte o examinare a urinei și sângelui. Observațiuni: Examinările se vor face zilnic la laboratoriu, pentru sănătatea generațiilor.

19. Acei ce se vor face vinovați de răs-

pândirea boalelor venerice, vor fi responsabili pentru aceasta și vor fi aspru pedepsiți.

20. Femeile ce-și vor perde sănătatea, pot apela la sovieturi să fie trecute la pensie.

21. Șeful anarhiștilor va fi însărcinat ca să perfecționeze aranjamentul din prezent și a lua măsurile tehnice pentru ducerea la îndeplinire a acestui decret.

22. Toți acei ce refuză să recunoască și să susțină acest decret, vor fi considerați ca propagatori ai sabotajului și considerați ca dușmani ai poporului și contra anarhiști, și vor cădea pe capul lor grele responsabilități.

Semnat: *Consiliul orașului Saratov.*

Localurile oficiilor stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul *Consiliului dirigent*: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de *alimentație și comunicație* Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul *cultelor și instrucțiunii publice*: Strada Poplăcii 7 et. I.

Resortul *agriculturii*: Strada Fabini, pavilionul oțiteresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de *finanțe*: Școala cadeților, et. I.

Resortul de *justiție*: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de *codificare*: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de *organizare*: Strada Berg 9.

Res. *ocrotirii sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de *industrie*: Școala cadeților.

Secretarul de *interne*: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Șeful serviciului de *organizare*: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru *comunicație*: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. *agricultură, p. finanțe*: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. *ocrot-sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Șeful *siguranței*: Strada Schevis 6, parter.

Comanda *Trupelor din Transilvania*: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, *Secția Organizării* 6-7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. *culte și instr. publică*: Strada Poplăcii 7 et. I.

Biroul *Presei*: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. *interne*: Str. Schevis 6, et. I.

Res. armatei și *siguranței publice, biroul de informațiuni*: Strada Honterus 17.

Nr. 192/1919.

(101) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din comuna **Tărlungeni**, protopopiatul Brașovului.

Beneficiile sânt:

Venitele stabilite în coala B.

Concurenții sânt datorici: ca în termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român» să cânte și să predice, și dacă e preot să slujească; să-și înainteze petițiile lor însoțite de toate actele, cari se cer, oficiului protopopesc român ortodox al Brașovului.

Din ședința comitetului parohial.

Tărlungeni, 13/26 Martie 1919.

Alexandru Peneș
prezident.

Nicolae Hamzea
notar.

Aprobat:

Dr. V. Saftu
protopop.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

„BRĂDEȚUL“.

Institut de credit și economii, societate pe acții în ORLAT.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «BRĂDEȚUL», societate pe acții, se invită, conform §-lui 19 din statutele societății, la a

XXV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orlat la 8 Maiu n. 1919, la 9 ore a. m., în localitatea institutului.

Program:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1918 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra conturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Statorirea marcelor de prezență.
5. Intregirea direcțiunii conform §-lui 30 din statute.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere cu mandat de 3 ani în sensul §-lui 41 din statute.
7. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
8. Eventuale propuneri în marginile statutelor.

Domnii acționari, cari în sensul § lor 20 și 21 din statutele societății, doresc a participa în persoană ori prin plenipotențiați, sânt poțitiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institut. cel mult până la 8 Maiu n. 1919, înainte de deschiderea adunării.

Orlat, la 3 Aprilie 1919.

(111) 1-1

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
	K	f	K	f
Cassa în numărar	9,773	97	Capital de acții 500 bucăți à K 50	25,000
Imprumuturi pe obligațiuni:			Fond de rezervă	50,000
a) obligațiuni pe ipotecă	38,402	—	Fond de rezervă special	40,944
b) obligațiuni cu căvenți	59,010	32	Fond de binefacere	12,673
Escont	26,345	—	Fond de pensiuine	8,030
Conturi-Curente	391,836	67	Depuneri spre fructificare	465,879
Efecte	73,387	34	Dividendă neridicată	1,078
Abscriere diferență de curs	4,000	—	Interese transitoare	147
Anticipațiuni	400	75	Diverși creditorii	4,736
Mobilier	837	01	Profit curat	7,479
Casa institutului	7,000	—		
Interese restante	12,975	96		
	615,968	84		615,968

Eșite.	Contul Profit și Perdere.		Intrate.	
	K	f	K	f
Interese la depuneri spre fructificare	15,402	36	Diverse interese:	
Spese administrative:			a) dela cambii	3,110
a) spese de cancelarie	1,256	21	b) dela oblig. pe ipotecă	4,772
b) porto postal	172	50	c) dela obligațiuni cu căvenți	6,837
c) contribuț. directă și comit.	2,800	—	d) dela Cont-Curent	12,097
d) arunc. comunal și cameră	1,073	33	e) dela efecte	2,465
e) competență	69	—	Interese de întârziere	2,192
f) dare după inter. depunerilor	1,540	24	Proviziuine	3,914
Salare	2,800	—	Competință	1,900
Marce de prezență	697	—		
Abscrierea diferenței de curs la efecte	4,000	—		
Profit curat	7,479	14		
	37,289	78		37,289

Orlat, la 31 Decemvrie 1918.

Dr. I. Stroia m. p.,
președinte

D. Aron m. p., v.-preș.

Ioan Hanzu m. p.

Ioan Stoia m. p.

Valeriu Popoviciu m. p.

Alexandru Drăgan m. p.,
secretar.

Ludovic Pesamosca m. p.,
contabil.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul profitului și al pierderilor și asemănându-l cu registrele principale și auxiliare l-am aflat corect și în deplină consonanță cu acestea

Orlat, la 3 Aprilie 1919.

Aureliu Decei m. p.,
președinte.

Ioan Rebeaga m. p.

Dionisiu Dancea m. p.

Iosif Lissai m. p.,
revisor expert.

Censurat prin: Sublocot. V. Bucur.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

„ALBINA”, institut de credit și economii în Sibiu.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii «ALBINA», sunt invitați prin aceasta în virtutea §-ului 19 din statutele societății la

a XLVI-a adunare generală ordinară, care se va ține în Sibiu, Sâmbătă, în 10 Mai 1919 st. n., la orele 9 a. m., în sala festivă a Muzeului «Asociațiunii», cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Bilanțul anului de gestiune 1918 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuția profitului net realizat conform bilanțului.
4. Distribuția sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
5. Urcarea capitalului societar.
6. Raport cu privire la «Regulamentul intern», «Pragmatica de serviciu» și «Statutele fondului de pensiuine».
7. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
8. Alegerea a 2 membri în consiliul de administrațiune cu mandat pe 6 ani și 1 membru cu mandat pe 5 ani.
9. Eventuale propuneri în sensul §-ului 32 din statute.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 22, 23 și 24 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Miercuri în 7 Mai a. e. st. n. la 6 ore p. m., la casa centralei noastre în Sibiu.

Depunerea acțiunilor respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la filialele din Brașov, Bozovici, Lugoj, Mediaș și Târgul-Murăș, sau la agentura din D.-Sânmărtin, precum și la toate instituturile membre ale «Solidarității», în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 30 Aprilie 1919 a. e. st. n.

Sibiu, 12 Aprilie 1919.
Direcțiunea.

A XLVI-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1918.

ACTIVE.	CONTUL BILANȚULUI.		PASIVE.	
	K	f	K	f
Casa în număr	5.631,393	35	Capital societar	6.000,000—
Monete, bon în Giro, la Casa de păstrare postală și alte bănci	16.023,979	42	Fonduri de rezervă	2.191,040·64
Cambii de bancă	3.323,735	80	Fond de pensiuini	1.002,813·20
Credite cambiale cu acoperire ipotecară	4.729,322	89	Fondul «Parteniu Cosma»	58,041—
Imprumuturi ipotecare în scrisuri fonciare	5.893,174	59	Depozite spre fructif.	46.404,739·39
Credite de Cont-Curent	8.058,375	14	Depozite în C.-Curent	16.576,411·85
Obligațiuni cu caventi (tărănești)	604,771	10	Scrisuri fonc. cu 5% în circulație	5.000,000—
Avansuri pe efecte publice	12,789	50	Scrisuri fonc. cu 4½% în circulație	815,000—
Casele inst. la Centrală și Filiale, și div. realit. de vânz.	476,613	88	Scrisuri fonc. eșite la sorți în circulație	2.408,000—
Efecte publice și Bonuri de cassă dela Banca austr.-ung.	36.143,685	20	Diverse conturi creditoare	651,421·66
Acțiuni dela diverse bănci	326,550	—	Dividendă neridicată	43,380—
Efectele fond. de garanție al scris. fonc.	540,000	—	Interese anticipate pro 1919	316,174·65
Efectele fond. de pens. al funcț. institut.	340,150	20	Interese transitoare de scris. fonciare	90,837·50
Mobilier: amortizat	—	—	Profit net	655,385·91
Debitori	13,426	13		
Interese transitoare de efecte	95,278	60		
	82.213,245	80		82.213,245·80

DEBIT.	CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.		CREDIT.	
	K	f	K	f
Interese:			Interese:	
pentru depoz. spre fructificare	1.296,238	17	dela cambii de bancă	298,464·25
pentru scris. fonc.	390,591	70	dela credite camb. cu acoperire hip.	443,220·97
pentru depozite în Cont-Curent	346,816	98	dela impr. hip.	562,648·62
Spese:			dela credite de Cont-Curent	338,703·23
Salare	227,693	39	dela depozite proprii la alte bănci	468,630·12
Bani de cvartir	36,908	33	dela efecte publice	1.108,016·62
Impr. reg. porto, div.	82,270	60	dela credite pers.	36,273·88
Marce de prezență	3,278	—	dela avans. pe efecte	1,107·21
Contribuțiune:			Provizioni	38,272·90
directă	144,856	23	Chirie	26,225·50
10% dela int. de dep.	164,305	52	Profit la monete	26,781·53
Profit net	655,385	91		
	3.348,344	83		3.348,344·83

Sibiu, la 31 Decembrie 1918.

Iosif Lissai m. p., director general.

Vătășan m. p., contabil-șef.

DIRECȚIUNEA:

Dr. E. R. Roșca m. p.   Dr. I. Stroia m. p.   A. Barseanu m. p.   Dr. I. Lupaș m. p.   Dr. Bologa m. p.
Lăpădatu m. p.   Dr. Beu m. p.   G. Precup m. p.   Dr. Comșa m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 11 Aprilie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Mateiu Voileanu m. p., prezident.   Ioan Henteș m. p.   Teodor V. Păcățianu m. p.
Emil Verzariu m. p.   Victor Fincu m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile «Bilanț» și «Profit și Pierdere» pro 1918 ale institutului de credit și de economii «Albina», am aflat singuraticile poziții în consonanță cu cărțile principale și extrasele din cărțile auxiliare.

La finea anului am scontrat casa, efectele și celelalte valori și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate exact.

Referitor la împărțirea profitului net de Cor. 655,385·91 ne alăturăm propunerii direcțiunii, pe care o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând bilanțul pe 1918, să dați atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere, absolutul pentru gestiunea lor, pe anul 1918.

Sibiu, 11 Aprilie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Mateiu Voileanu m. p., prezident.   Ioan Henteș m. p.   Teodor V. Păcățianu m. p.   Emil Verzariu m. p.   Victor Fincu m. p.

